

ЗНАЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ

Охрімчук І.В.

викладач, Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. *Теоретично-методичні основи виховання патріотизму у житті молоді в процесі занять фізичною культурою. На спортивних заняттях необхідно чітко визначати виховні завдання і вирішувати їх у взаємозв'язку з оздоровленням і фізичною підготовкою людини. Ефективними засобами виховання моральних якостей та патріотизму є систематичні заняття спортом разом з особливою моделлю системи педагогічних дій.*

Ключові слова: *патріотизм фізична культура і спорт, виховні функції, держава, суспільство, розвиток.*

Однією з найбільш важливих складових становлення та розвитку патріотичної свідомості та почуттів особистості є фізичне виховання та спорт. У педагогіці чітко визначена їх мета і спрямованість – зміцнення здоров'я, підготовка людини до праці, оборони, формування сили, швидкості, витривалості, спритності. Фізкультурно-спортивна діяльність припускає інтеграцію якостей особистості, яка містить у собі внутрішню свободу, гідність, любов до Батьківщини, дисциплінованість, прояв патріотичних почуттів, культури міжнародного співробітництва.

За сучасних умов фізкультурно-спортивна діяльність повинна передбачати не тільки розкриття особистісного фізичного потенціалу людини, а й його розвиток в інтелектуальній, творчій і соціальній сферах, оскільки суспільство потребує людей освічених, з високим рівнем інтелектуальних здібностей, з творчими задатками до діяльності.

Основний напрям сучасної педагогіки з позицій соціально-гуманітарної освіти, на думку багатьох учених, полягає у переході на принципи здоров'я зберігального і здоров'я формувального підходів, в основі яких лежить системно-діалектична соціокультурна парадигма, яка пояснює явища культури як механізм захисту людського життя за допомогою перетворення всіх систем організму культурними зразками соціалізації [1].

Слід зазначити, що фізична культура у вищих навчальних закладах як навчальна дисципліна і як найважливіший компонент формування цілісного розвитку особистості студента. Як складова загальної культури, вона входить обов'язковим розділом у гуманітарний компонент освіти, значущість якого виявляється через гармонізацію духовних і фізичних сил особистості. Загалом спорт визначають як фізичну, виховну та ігрову діяльність. При цьому конкретний набір указаних характеристик у різних авторів різних. Але формування патріотичних почуттів особистості відбувається у контексті виховної діяльності [2].

Професійний спорт також має велике значення щодо формування патріотизму в молоді вже на рівні впливу на її національну свідомість. Держава повинна забезпечити всі умови для розвитку спорту. Однією з таких умов є мобілізація ресурсів для розвитку системи дитячо-юнацьких спортивних шкіл (ДЮСШ) у контексті позашкільної освіти. Програмами ДЮСШ визначені напрями діяльності позашкільних навчальних закладів спортивного профілю, що забезпечують розвиток здібностей вихованців в обраному виді спорту, створюють необхідні умови для гармонійного виховання, фізичного розвитку, повноцінного оздоровлення, змістовного відпочинку та дозвілля дітей і молоді, самореалізації, набуття навичок здорового способу життя, підготовки спортивного резерву для збірних команд України [4].

Дуже добре, що багато з наших спортсменів може стати справжнім прикладом для молодих людей. Кому зараз не відоме ім'я Ярослави Магучіх? Вона є однією з найбільших претенденток на золото ОІ 2024 зі стрибків у висоту. Світовий рекорд, встановлений Сергієм Бубкою, ще й досі не побитий, хоч як не намагаються зробити це його конкуренти. Ольга Машаненкова, Матвій Пономаренко, Олександр Усик, Яна Клочкова, Андрій Шевченко, Еліна Світоліна – ці спортсмени своїм талантом та працею підняли імідж українського спорту та й загалом України на новий, значно вищий рівень. Крім того, ці великі спортсмени є прикладом та кумирами для сотень тисяч дітей, які прагнули чи прагнуть бути схожими на них, а отже піднімають рівень патріотизму країни[1].

Головною цінністю спорту є свобода самореалізації особистості в такій проекції культури, як змагання вмінь і можливостей людської тілесності та розуму. Ціннісними орієнтаціями особистості в сучасному спорті є також суспільне визнання, покращення власних фізичних можливостей і навичок, підвищення рівня інтелекту та збільшення світоглядного горизонту; отримання матеріального та морального задоволення, прагнення до досконалості,

поліпшення особистих, групових і абсолютних рекордів, забезпечення себе і родини високими соціальними стандартами. На сучасному етапі становлення української державності патріотизм як ціннісна орієнтація у спорті набуває особливого значення у зв'язку з потребою захисту економічних, політичних і соціокультурних інтересів країни [3].

На підставі наведених прикладів спортивних досягнень можна сказати, що спорт відіграє значну роль у формуванні патріотичних почуттів. Патріотизм може бути сформований лише в результаті узгодженого впливу на свідомість, емоційно-вольову сферу в поєднанні з організацією відповідної діяльності. Молоді надані можливості для реалізації своїх потреб та інтересів. Тому дуже важливо зацікавити молодь новими видами і формами патріотичної виховної діяльності.

Література:

1. Оніщук Л.М. Особливості національно-патріотичного виховання студентської молоді засобами фізичної культури і спорту. Фізична культура в університетській освіті: світова практика та сучасні тренди: мат. між нар. наук.-практ. конф. 13 квітня 2023 року. Дніпро. С.123-126.
2. Круцевич Т. Фізичне виховання в закладах освіти: сучасний стан і реалії сьогодення. Спортивний вісник Придніпров'я, 2023. №1. С.67-77.
3. Бейгул І. Перспективні педагогічні технології фізичного виховання у закладах вищої освіти. Фізична культура, спорт і здоров'я: стан, проблеми та перспективи: збірник тез XXII Міжнародної науково-практичної конференції, 6-7 грудня 2022 року. – Харків: ХДАФК, 2022. С. 16-18
4. Годзь О. В. Роль фізичної культури в житті молоді. — К. 2019— 237с.